

Archeo-rapport 30
Het archeologische vooronderzoek van de verkaveling
Marlier te Asse

Archeo-rapport 30
Het archeologische vooronderzoek van de verkaveling
Marlier te Asse

Colofon

Archeo-rapport 30 Het archeologische vooronderzoek van de verkaveling Marlier te Asse
--

Opdrachtgever:	NV Villabouw Francis Bostoen
Projectleiding:	Maarten Smeets
Uitvoering veldwerk:	Vanessa Vander Ginst Ben Terryn
Auteur:	Vanessa Vander Ginst
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (behalve figuren 1, 3, 4 en 5)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2010, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve gegevens

Naam site:	Marlier
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Asse
Deelgemeente:	Asse
Adres:	Marlier
Kadastrale gegevens:	Afdeling 2, Sectie B, percelen 121r, 123p, 124a (partim), 125b (partim), 279g (partim), 281e en 282h
Projectcode:	ASSE-2010-MARL
Opdrachtgever:	NV Villabouw Francis Bostoen, Koninginnelaan 2-3, 9031 Drongen
Vergunningsnummer:	2010/089
Naam aanvrager:	Vanessa Vander Ginst
Aanvraagdatum:	15 maart 2010

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1: Inleiding en situering	p. 2
Hoofdstuk 2: Werkmethode	p. 6
Hoofdstuk 3: Beschrijving van de sporen	p. 8
Hoofdstuk 4: Besluit	p. 9
Bijlagen	p. 10
Bijlage 1: Sporeninventaris	p. 11
Bijlage 2: Vondsteninventaris	p. 12
Bijlage 3: Fotoinventaris	p. 13
Bijlage 4: Profieltekeningen	p. 15
Bijlage 5: Opgravingsplannen	p. 18

Hoofdstuk 1 Inleiding en situering

Naar aanleiding van een verkaveling aan de straat Marlier te Asse legde Ruimte & Erfgoed een archeologisch vooronderzoek in de vorm van proefsleuven op.

Het te verkavelen terrein is ongeveer 2 ha groot (fig. 1). Het wordt aan de oostzijde begrensd door de spoorweg Dendermonde-Brussel, aan de zuidoostzijde door de straat Marlier en in het noordwesten door een bestaande woning met tuin. Het terrein helt sterk af naar het noordwesten. De verkaveling komt echter enkel op het hogere gedeelte van de helling. Onderaan de helling, maar dus buiten het projectgebied, loopt een beekje (fig. 2). Volgens de voormalige eigenaar was het terrein vroeger in gebruik als landbouwgrond, maar wegens erosieproblemen werd overgeschakeld op weiland.

Het onderzoek werd door de projectontwikkelaar NV Villabouw Francis Bostoen toevertrouwd aan Studiebureau Archeologie bvba en werd uitgevoerd van 7 tot en met 9 april 2010.

Fig. 1: Uittreksel uit de CAI met aanduiding van het projectgebied.

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) maakt geen melding van vondsten in de onmiddellijke omgeving van het onderzochte terrein. Het onderzochte terrein bevindt zich op ongeveer 1 km ten oosten van de vicus van Asse. De Romeinse weg Bavai-Asse-Utrecht (CAI 23) wordt ten westen van het projectgebied gesitueerd. Het juiste verloop van deze weg in Asse is echter betwist.

Ten zuidoosten van het projectgebied werden tijdens een archeologisch onderzoek 2 afvalkuilen en een mogelijke greppel en paalkuil aangetroffen (CAI 2284). Volgens de CAI bevatten de kuilen overwegend reducerend gebakken aardewerk uit de 15de- begin 16de eeuw en geglazuurd aardewerk uit de 17de-18de eeuw.

Fig. 2: Zicht op de helling met bovenaan het projectgebied.

Op de Ferrariskaart (1771-1778) is te zien dat het projectgebied net ten noordoosten van de dorpskern ligt en dat het in gebruik was als open akkerland (fig. 3). De Poppkaart (1842-1879) toont voor het projectgebied zelf evenmin bewoning (fig. 4).

Fig. 3: De Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 4: De Poppkaart met aanduiding van het projectgebied.

De bodemkaart (fig. 5) vermeldt voor het onderzochte terrein een droge leembodem met textuur B-horizont in een erosiefase 1 (Aba 1). Door erosie zou dus een gedeelte van de A-horizont verdwenen zijn en zou de zwaardere textuur B-horizont aan de oppervlakte komen (minder dan 40 cm diep).

De geregistreerde bodemprofielen vertonen echter alle een identieke opbouw met een grijze bouwvoor van gemiddeld 30 cm dik, met daaronder een geroerde laag geel-bruingele leem van gemiddeld 15 tot 20 cm dik met recente inclusies zoals hardgebakken spikkels baksteen en kolengruis en daaronder de C-horizont (bijlage 4).

Op de potentiële bodemerosiekaart wordt het projectgebied gesitueerd binnen een zone met zeer hoge potentie voor bodemerosie. Dit zou uiteraard een duidelijke impact op eventueel aanwezige archeologische sporen impliceren. Binnen het projectgebied wordt weinig tot geen colluvium verwacht aangezien het zich boven op de helling bevindt. Enkel op het einde van sleuven 3 en 4 kon worden waargenomen dat het pakket colluvium dikker begon te worden (fig.6).

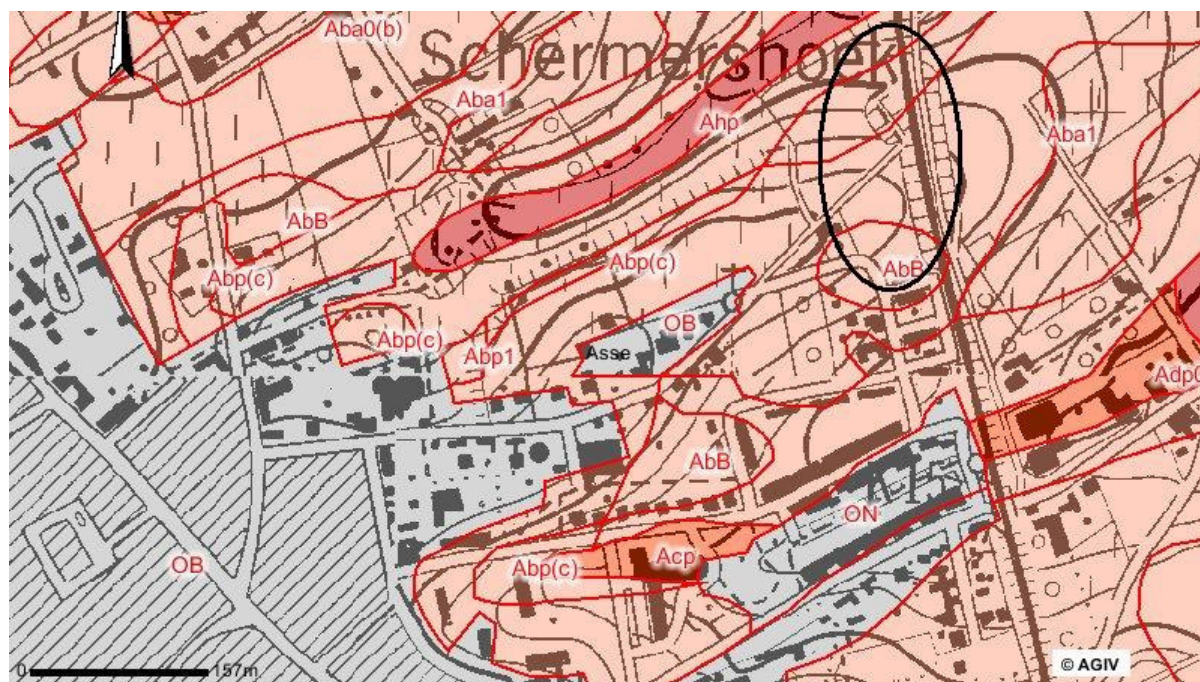

Fig. 5: De bodemkaart met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 6: Bodemprofiel in sleuf 4.

Hoofdstuk 2 Werkmethode

In totaal werden 6 parallelle sleuven loodrecht op de helling en op de straat Marlier aangelegd (bijlage 5). Enkel in de zone vlak tegen de spoorweg werd geen sleuf gegraven omdat bij de aanleg van de spoorweg de bedding ervan in de heuvel werd ingegraven en alle sporen hier dus reeds wegegraven waren (fig. 7).

De inplanting loodrecht op de helling werd gekozen om een maximaal inzicht in de bodemopbouw op het hellende terrein te verkrijgen. Aan het begin van de sleuven, bovenaan de helling, werd telkens een profielput aangelegd om de bodemopbouw te registreren en om de juiste diepte van het archeologisch leesbare niveau te bepalen. Aan het einde van twee sleuven, sleuf 3 en 4, werd eveneens een profielput aangelegd teneinde de bodemopbouw op deze plaats, halverwege de helling, nogmaals te evalueren.

Zoals voorgeschreven in de bijzondere eisen waren de proefsleuven 4 m breed en lagen ze 16 m uit elkaar (fig. 8). De leesbaarheid van het vlak was goed. Enkel in de zones waar dit niet het geval was of waar zich sporen bevonden, werd het vlak bijkomend opgeschaafd met de schop. De sleuven en de aanwezige sporen werden topografisch ingemeten.

Alle sporen werden vervolgens gecoupeerd om een betere interpretatie te kunnen maken. De coupes werden gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 en ingekleurd.

De sleuven werden onderzocht met de metaaldetector, maar er werden geen vondsten aangetroffen.

Fig. 7: Zicht op de uitgegraven spoorwegbedding aan de rand van het projectgebied.

Fig. 8: De aanleg van een sleuf.

Hoofdstuk 3 Beschrijving van de sporen

In drie sleuven werden in totaal 5 sporen geregistreerd. Deze werden alle vijf gecoupeerd, aangezien de interpretatie niet geheel duidelijk was. Spoor 2 in sleuf 3 bleek van natuurlijke oorsprong te zijn. Enkel spoor 3 bevatte vondstmateriaal.

In sleuf 1 werd een rechthoekige kuil aangesneden met een redelijk homogene, bruine, lemige vulling (spoor 1). In profiel bleek het spoor een zeer onregelmatige vorm te hebben.

In sleuf 5 werden drie sporen aangetroffen. Spoor 3 was een trapeziumvormig spoor met een grijze, lemige vulling, dat naast baksteenspikkels en kiezels ook één scherp roodbakkend aardewerk (ASSE-2010-MARL-1) bevatte (fig. 9). Het spoor lijkt van recente oorsprong te zijn. In profiel bleek verder dat het om een zeer ondiep spoor ging.

Fig. 9: Profiel van spoor 3 in sleuf 5.

In de zuidwestelijke hoek van sleuf 5 werd net onder de bouwvoor een smal (24 cm) en ondiep (16 cm) greppeltje met een komvormig profiel aangesneden met een lichtgrijze vulling.

Tenslotte werd er nog een bijna vierkante kuil gevonden (spoor 5). Het spoor tekende zich af met een roodoranje band en een lichtgrijze lemige vulling. Het spoor had rechte wanden en een vlakke bodem.

Hoofdstuk 4 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het *Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium* van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003) en 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Daarom werd een archeologisch vooronderzoek gevraagd om de archeologische potentie van het terrein in te schatten. Hierbij werd vastgesteld dat er zich geen relevante archeologische sporen in het projectgebied bevinden die verder archeologisch onderzoek verantwoorden. Het officieel vrijgeven van het terrein gebeurt door Ruimte & Erfgoed.

Ondanks het vrijgeven van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003 en 10 maart 2006 (BS 08.06.1999, 24.03.2003, en 07.06.2006)
- en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 23 juni 2006

van toepassing , meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bijlagen

Bijlage 1: Sporeninventaris

Spoor	Sleuf	Vorm	Interpretatie	Profiel	Kleur	Samenstelling
1	1	rechthoekig	kuil	komvormig	Br	Le
2	3	rechthoekig	natuurlijk		Gr	Le
3	5	trapeziumvormig	recent spoor	zeer ondiep komvormig	Gr	Le, BS, kiezel
4	5	langwerpig	greppeltje	komvormig	Gr	Le
5	5	vierkant met afgeronde hoeken	kuil	rechthoekig met afgeronde hoeken	Gr met Or	Le

Afkeringen:

D- donker
 L- licht
 Br bruin
 Gr grijs
 Or oranje

Le leem
 BS baksteen

Bijlage 2: Vondsteninventaris

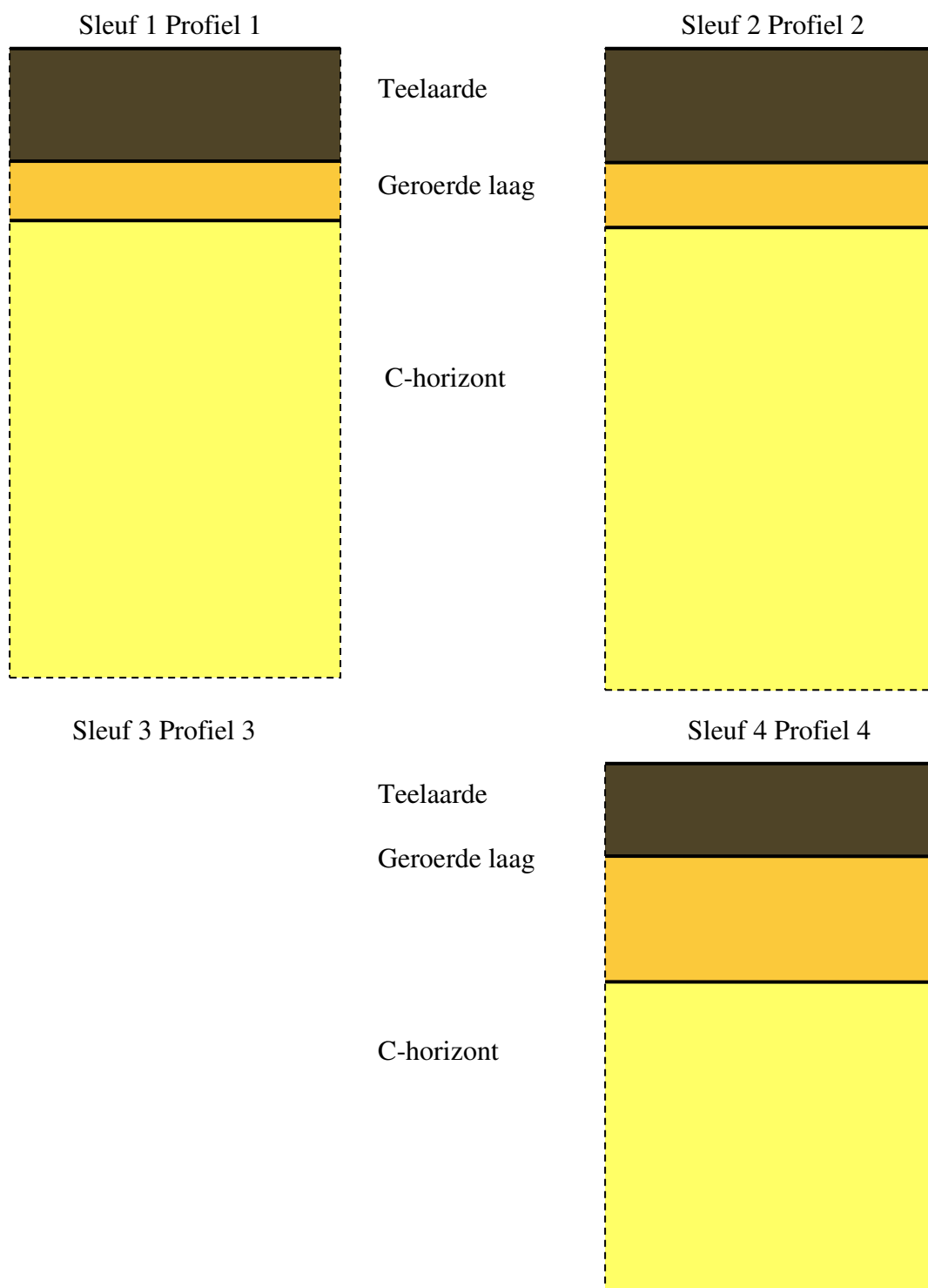
Inventarisnummer	Spoor	Sleuf	Inhoud	Aantal
ASSE-2010-MARL-1	3	5	Ceramiek	1

Bijlage 3: Fotoinventaris

Fotonummer	Sleuf	Spoor	Soort opname
ASSE-2010-MARL-01	1		profiel 1
ASSE-2010-MARL-02	1		profiel 1
ASSE-2010-MARL-03	1	1	detail
ASSE-2010-MARL-04	1	1	detail
ASSE-2010-MARL-05	1		overzicht
ASSE-2010-MARL-06	1		overzicht
ASSE-2010-MARL-07	1		overzicht
ASSE-2010-MARL-08	1		overzicht
ASSE-2010-MARL-09	1	1	coupe
ASSE-2010-MARL-10	1	1	coupe
ASSE-2010-MARL-11	2		profiel 2
ASSE-2010-MARL-12	2		profiel 2
ASSE-2010-MARL-13	2		overzicht
ASSE-2010-MARL-14	2		overzicht
ASSE-2010-MARL-15	2		overzicht
ASSE-2010-MARL-16	2		overzicht
ASSE-2010-MARL-17	2		overzicht
ASSE-2010-MARL-18	2		overzicht
ASSE-2010-MARL-19	3		profiel 3
ASSE-2010-MARL-20	3		profiel 3
ASSE-2010-MARL-21	3		profiel 3
ASSE-2010-MARL-22	3	2	detail
ASSE-2010-MARL-23	3	2	detail
ASSE-2010-MARL-24	3	2	detail
ASSE-2010-MARL-25	3		overzicht
ASSE-2010-MARL-26	3		overzicht
ASSE-2010-MARL-27	3		overzicht
ASSE-2010-MARL-28	3		overzicht
ASSE-2010-MARL-29	3		overzicht
ASSE-2010-MARL-30	3		overzicht
ASSE-2010-MARL-31	3		overzicht
ASSE-2010-MARL-32	3		overzicht
ASSE-2010-MARL-33	3		overzicht
ASSE-2010-MARL-34	3	2	coupe
ASSE-2010-MARL-35	3	2	coupe
ASSE-2010-MARL-36	4		profiel 4

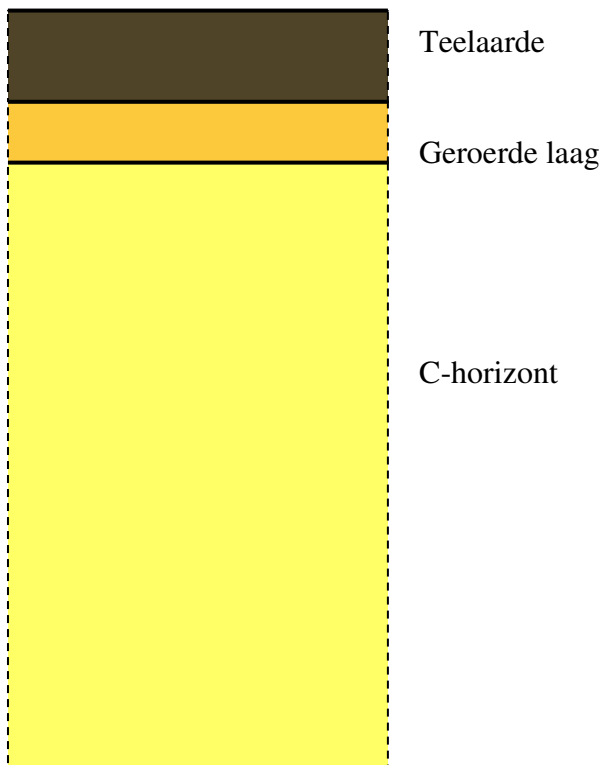
ASSE-2010-MARL-37	4		profiel 4
ASSE-2010-MARL-38	4		profiel 4
ASSE-2010-MARL-39	4		profiel achteraan
ASSE-2010-MARL-40	4		profiel achteraan
ASSE-2010-MARL-41	4		profiel achteraan
ASSE-2010-MARL-42	4		profiel achteraan
ASSE-2010-MARL-43	4		profiel achteraan
ASSE-2010-MARL-44	4		profiel achteraan
ASSE-2010-MARL-45	4		overzicht
ASSE-2010-MARL-46	4		overzicht
ASSE-2010-MARL-47	4		overzicht
ASSE-2010-MARL-48	5		profiel 5
ASSE-2010-MARL-49	5		profiel 5
ASSE-2010-MARL-50	5		overzicht
ASSE-2010-MARL-51	5		overzicht
ASSE-2010-MARL-52	5		overzicht
ASSE-2010-MARL-53	5		overzicht
ASSE-2010-MARL-54	5	3	detail
ASSE-2010-MARL-55	5	3	detail
ASSE-2010-MARL-56	5	3	detail
ASSE-2010-MARL-57	5	3	detail
ASSE-2010-MARL-58	5	3	detail
ASSE-2010-MARL-59	5	4	detail
ASSE-2010-MARL-60	5	4	detail
ASSE-2010-MARL-61	5	4	detail
ASSE-2010-MARL-62	5	5	detail
ASSE-2010-MARL-63	5	5	detail
ASSE-2010-MARL-64	5	5	coupe
ASSE-2010-MARL-65	5	5	coupe
ASSE-2010-MARL-66	5	4	coupe
ASSE-2010-MARL-67	5	4	coupe
ASSE-2010-MARL-68	5	4	coupe
ASSE-2010-MARL-69	5	3	coupe
ASSE-2010-MARL-70	5	3	coupe
ASSE-2010-MARL-71	6		profiel 6
ASSE-2010-MARL-72	6		profiel 6
ASSE-2010-MARL-73	6		overzicht
ASSE-2010-MARL-74	6		overzicht

Bijlage 4 : Profieltekeningen

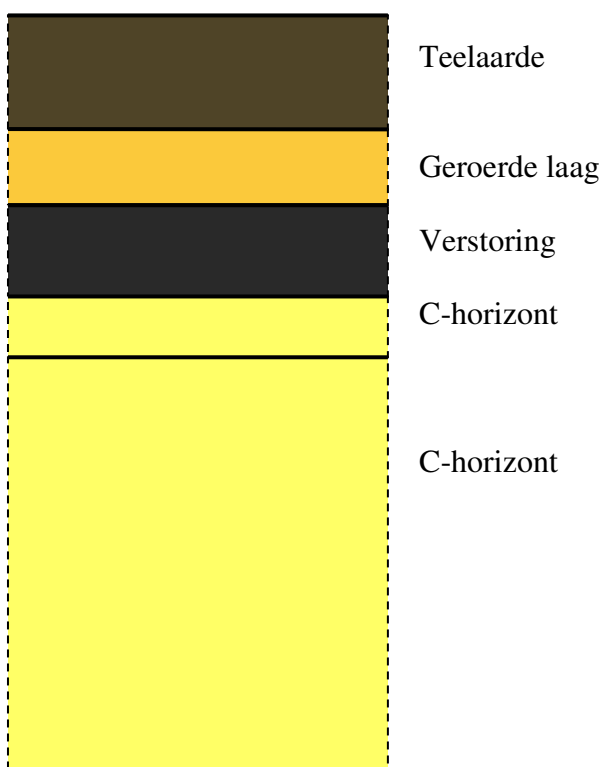

Sleuf 5 Profiel 5

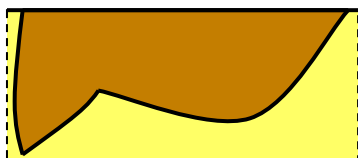

Sleuf 6 Profiel 6

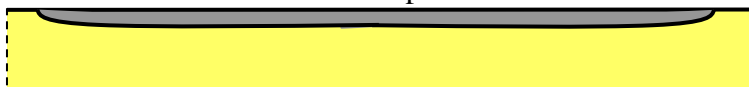

0 1m

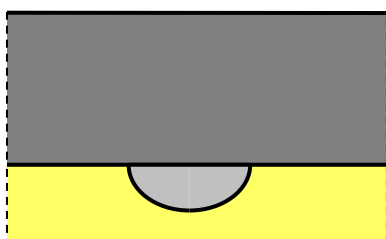

Sleuf 1 Spoor 1

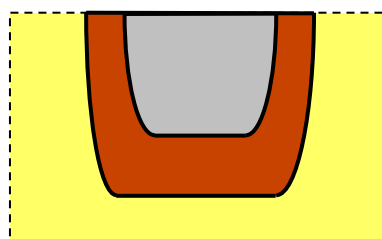
Sleuf 5 Spoor 3

Sleuf 5 Spoor 4

Sleuf 5 Spoor 5

0 1m